

højtærede Kultusminister vil kunne meddele os nogle Oplysninger om, hvorledes det staar med denne Sag, og hvorledes den højtærede Minister selv stiller sig til den, skal jeg udsætte at udtale mig om, hvorvidt jeg kan tage Forslaget tilbage, indtil jeg har hørt den højtærede Ministers Udtalelser om dette Spørgsmaal. Jeg kan nemlig ikke ganske slåa mig til No med den ærede Ordførers Udtalelser, ikke fordi jeg nærer nogen Tvivl om, at jo den ærede Ordfører er vel underrettet, men jeg mener dog, at en Udtalelse fra Ministerbordet er nok saa autentisk som de Udtalelser, der fremkomme i Blade og gennem Rigsaufse Telegrammer, der dog ikke al Tid udmærke sig ved en saadan Paalidelighed, at man i alt Fald ved sine Afstemninger her i Tinget tør lægge dem til Grund.

Ordføreren (H. Holm): Ja, angående det sidste Punkt er jeg ganske enig med det ærede Medlem, som nu satte sig. Jeg har ogsaa kun udtalt mig, som jeg gjorde, ikke i Henhold til Rigsaufse Telegrammer men i Henhold til en Udtalelse, som den højtærede Minister fremsatte under en Konference i Udvalget. Det, der har foranlediget mig til at begære Ordet, er mest Udtalelser, der ere faldne fra andre Medlemmer; thi de Udtalelser, der faldt fra den sidste ærede Taler, vare jo ganske tilsvarende til dem, jeg i Mødets Begyndelse fremsførte. Det ærede Medlem, som førte Ordet for det første Mindretal (M. Nielsen), fandt, at et Forslag om en Forbedring af Universitetets lærernes Lønninger kunde man nok forstaa, fremskom som et Regeringsforslag. Men det ærede Medlem kunde slet ikke se, at det fra et demokratisk Synspunkt kunde gaa an at gaa ind derpaa. Ja, hvis Forslaget havde foreligget ganske alene, og hvis det ikke havde foreligget i den Sammenhæng, som jeg tilfød mig at omtale i mit første Foredrag, kunde jeg have været enig med det ærede Medlem; saa vilde heller ikke jeg have været med til i Mar at fremme dette Forslag. Men det, som vi have Udsigt til at opnaa gennem Loven om Folkehøjskoler og Landbrugs-skoler, mener jeg er noget, der fra et demokratisk Synspunkt er af ganske overordentlig Betydning, og det skulde undre mig, om Folketinget, der staar som en Repræsentant for den almindelige Valgret, ikke skulde finde det samme. Det at faa en Ungdomsundervisning, støttet godt og betryggende af Staten, en Ungdomsundervisning, der kan bidrage til at gøre Befolkningen dygtigere til selv at styre sine egne Sager, er en demokratisk Foranstaltning af

første Rang, og det at faa Landbrugs-skolerne støttede og derigennem faa Landbruget støttet, hele vort Hovederhverv her i Landet, synes mig ogsaa at være en Ting, som er af stor demokratisk Betydning, saa jeg tror, at hvis det ærede Medlem vilde have set Sagen i den Sammenhæng, hvori den nu fremsattes, vilde han have forstaaet, at det er en overordentlig demokratisk Foranstaltning, der her foretages. I øvrigt finder jeg ingen Anledning til at komme ind paa det ærede Medlems Bemærkninger af almindelig politisk og økonomisk Natur. Heller ikke kan jeg gaa ind paa det, som for det ærede Medlem er Hovedpunktet, nemlig at denne Lov ikke maa træde i Kraft undtagen samtidig med en Omorganisation af Universitetet. Det staar der jo i det ærede Medlems Betænkning, at det er Hovedsagen. Det ærede Medlem vil ikke være med til denne Lov uden i Forbindelse med en Omorganisation af Universitetet, men da det ærede Medlem ikke var saa elstværdig at udvikle for os, hvorledes denne Omordning efter hans Tante skal være, kan jeg jo desværre ikke svare derpaa. — Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Scharling) var jo ikke meget fornøjet med Loven i den Stikelse, hvori den nu vilde komme. Jeg skal tillade mig at gøre nogle Bemærkninger til det ærede Medlem. Med Hensyn til Antallet af de faste Professorater skal jeg ikke komme langt ind paa dette Spørgsmaal; det har jeg udtalt mig om første Gang, jeg havde Ordet, og derom er der i Virkeligheden ikke stor Strid mellem det ærede Medlem og mig, idet det ærede Medlem paa sine Meningsfællers Begne er gaaet med til det Forslag, vi have stillet om at blive ved det bestaaende. Jeg skal blot bemærke, at naar det ærede Medlem sagde, at f. Eks. et Professorat i Geografi er en nødvendig Ting for Universitetet, siden Skoleembedsætsamen er kommen, saa vil jeg ogsaa indrømme, at man vistnok som Regel vil søge at faa en Professor i Geografi. Jeg tror, det er noget, som Livet selv vil kræve. For saa vidt der ved Universitetet stadig vil blive krævet Undervisning i Geografi, vil man ogsaa gaa ind paa at tage Mænd dertil, naar man har dem. Men der er den store Forskel, at hvis man sætter det som et fast normeret Professorat, skal man i Virkeligheden tage en Mand dertil, enten man har en tilstrækkelig dygtig Mand eller ej i det enkelte Tilfælde; men lader man det staa, som det er nu, vil man til enhver Tid kunne skaffe over, om man har den fornødne Dygtighed til Embedet. Men det som var Hovedsagen for det ærede Medlem